

Jätelainsäädäntö ja jätehuolto

Päivi Kosunen

JYU.WISDOM

GRADIA

jamk | Jyväskylän ammattikorkeakoulu

poke
POHOISEN KESKI-SUOMEN
AMMATTIOPISTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Lisenssiehdot

Tämä teos on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä.

Diasettiin liittyvä video

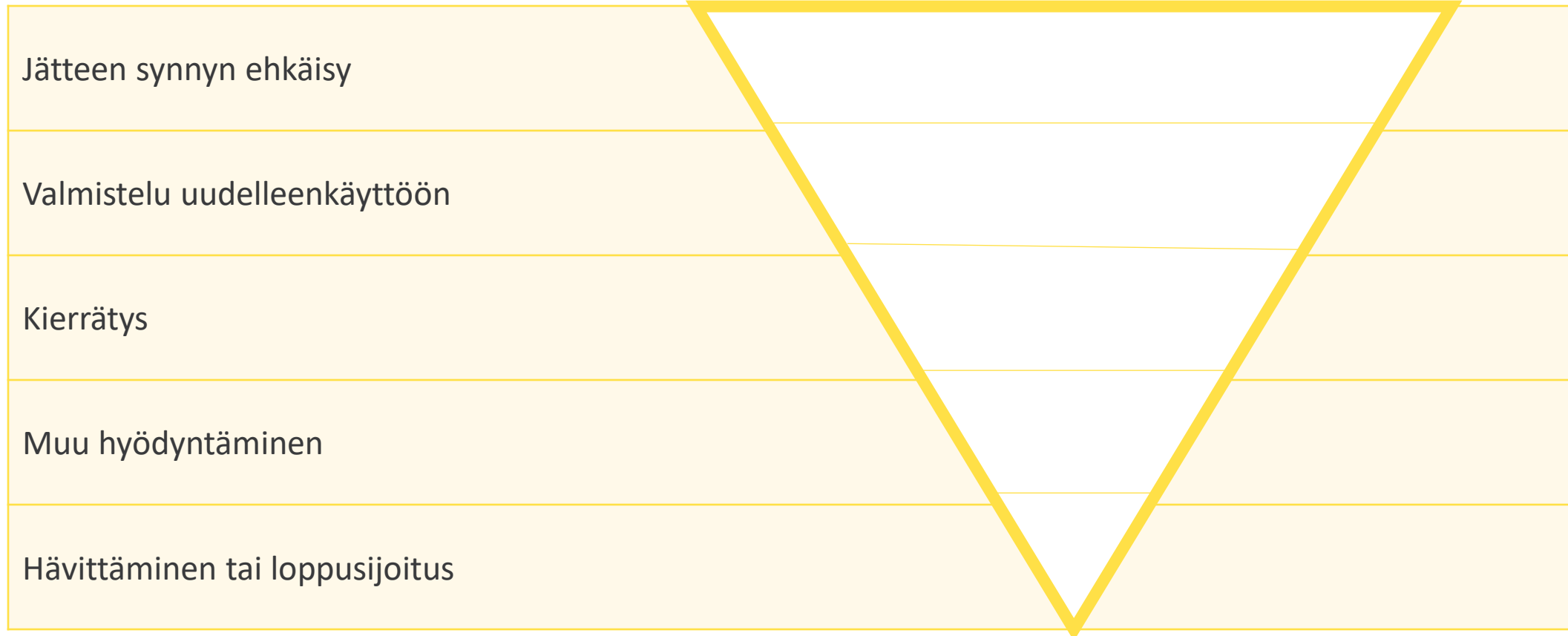
<https://m3.jyu.fi/jyumv/ohjelmat/science/muut/polku-2.0/miten-siirtya-kiertotalouteen-verkkototeutus/recording-14-07-2023-12.07>

Jätehuoltoa ohjaa etusijajärjestys

- Jäte on aine tai esine, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä tai on velvollinen poistamaan käytöstä
- Ensisijaisesti on pyrittävä välttämään jätteen syntymistä
- Syntynyt jäte ohjataan uudelleen käyttöön
- Kierrätys tulee hierarkiassa ennen polttoa
- Kaatopaikoille ei juuri mene jätettä

Jätehuollon etusijajärjestys

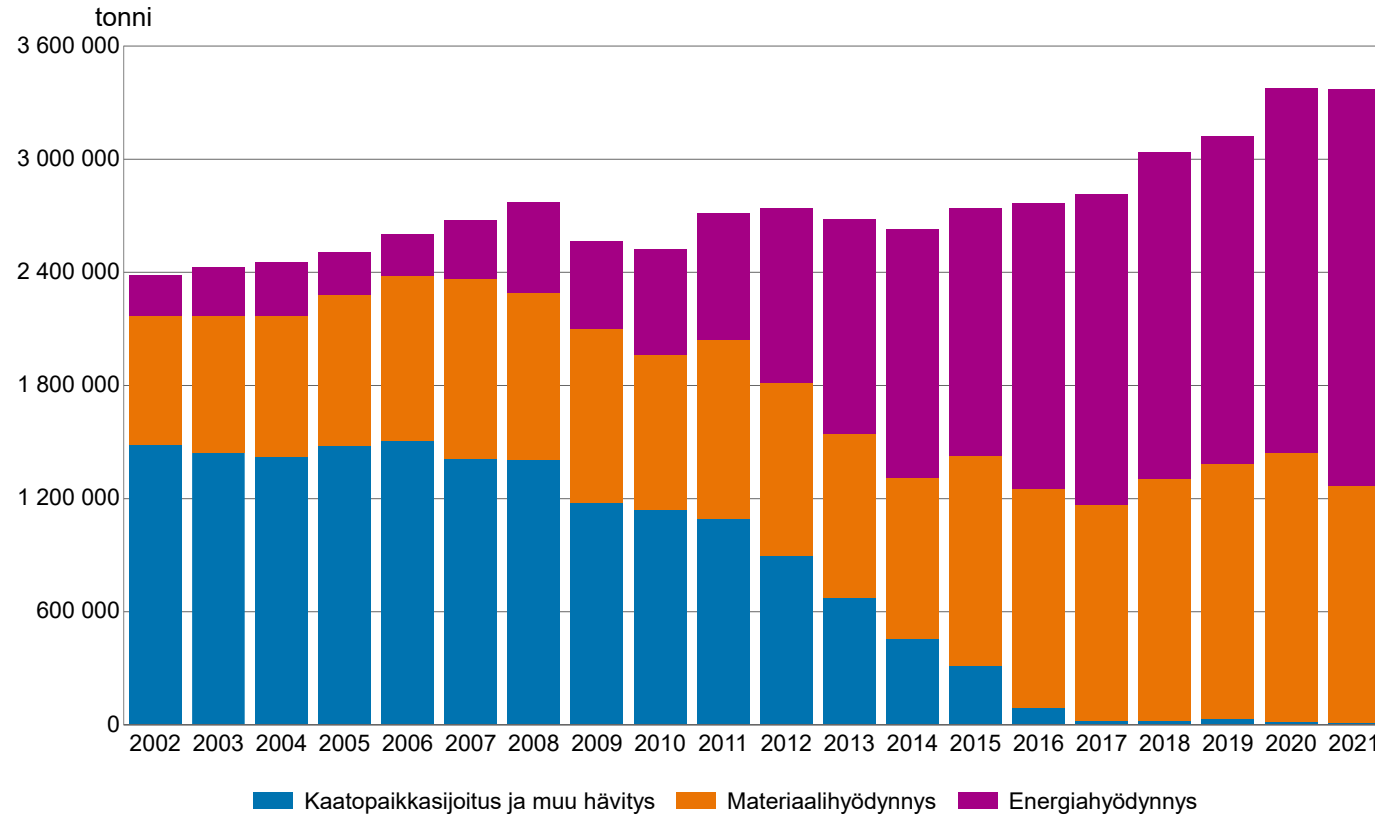

Jätelaki

- Laaja uudistus 2021 useaan lakiin ja asetukseen
- Tavoitteena vähentää jätteen määrää sekä lisätä uudelleen käyttöä ja kierrätystä eli pelkän haitan ehkäisystä kohti kiertotaloutta
- Erilaiset jätteet lajiteltava ja kerättävä erikseen
- Erilliskerättyä jätettä ei saa polttaa tai viedä kaatopaikalle
- Kierrätysasteen laskentatapa muuttui

Yhdyskuntajätteen* määrä

Yhdyskuntajätteet käsittelytavoittain vuosina 2002-2021

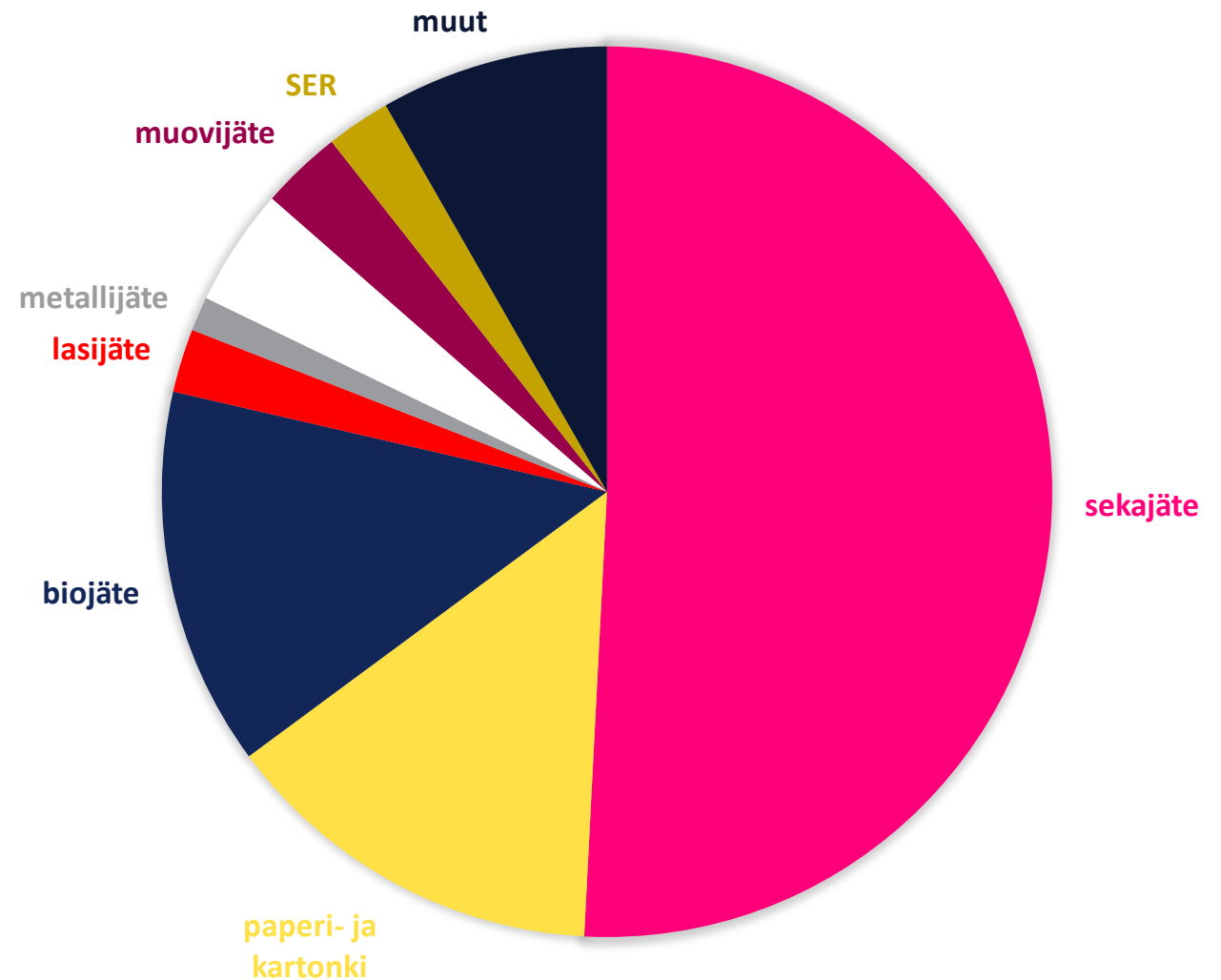

*Yhdyskuntajäte = tavanomainen jäte kotitalouksista, kouluista, työpaikoilta jne.

Lähde: Tilastokeskus, jätetilasto

Vuonna 2021 kerätty yhdyskuntajäte

- Kokonaismäärä
3 376 000 tonnia
- Asukasta kohden
609 kg

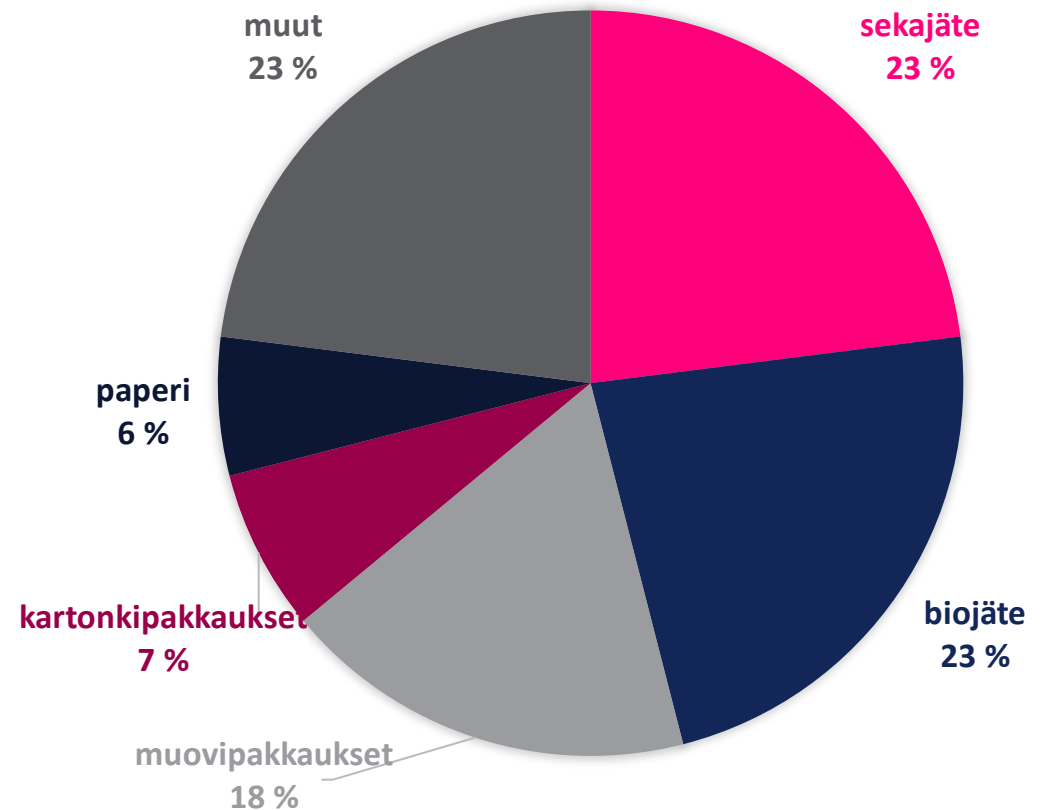

Huomioita vuoden 2021 jätetilastosta

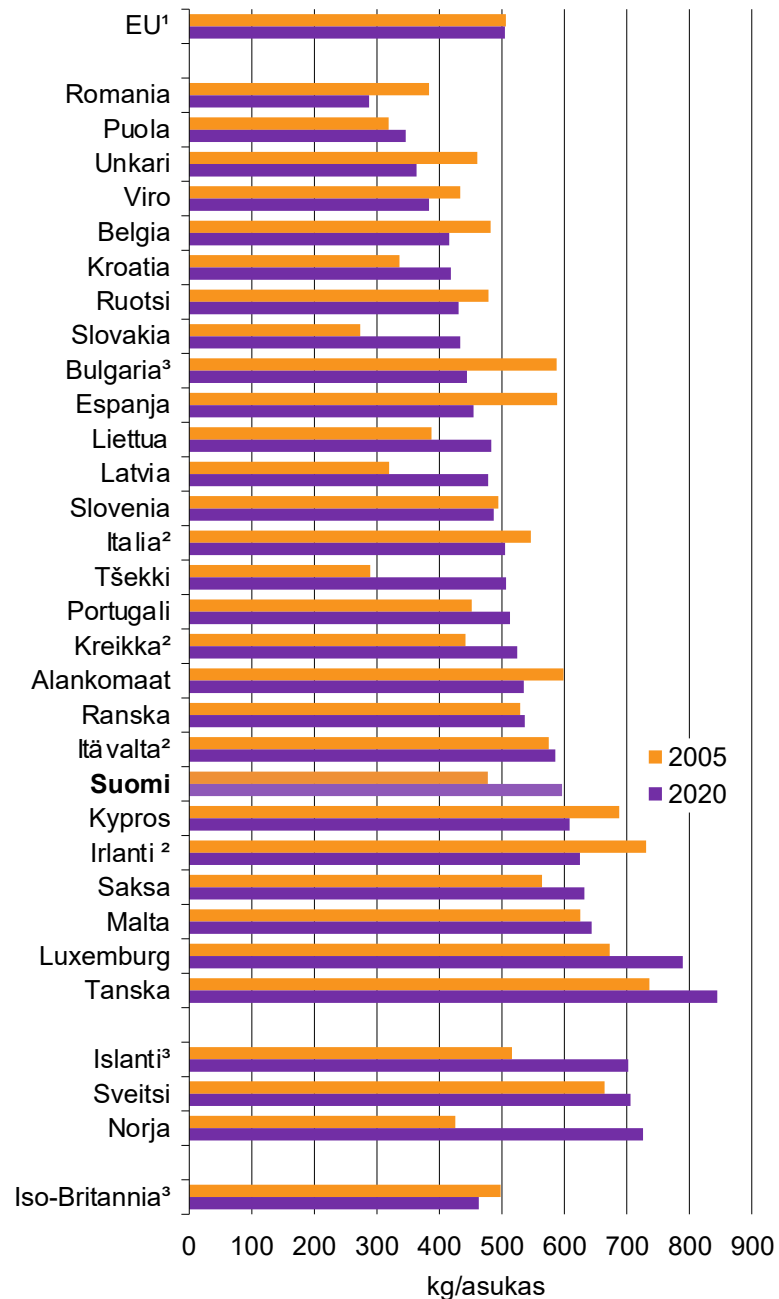
- Jättemäärän kasvu pysähtyi
- Läheskään kaikkea erilliskerättyä ei hyödynnetty materiaalina
 - Kerätystä muovista yli puolet meni polttoon
- Materiaalikierrätysaste putosi 37 %:iin (ollut 41-43 %)
- Biojätettä erilliskerättiin vähemmän
- Metallijätettä erilliskerättiin vähemmän (on voinut ohjautua pois yhdyskuntajätteistä)

Sekajätteen koostumus Keski-Suomessa 2021

- Parempaan suuntaan
- Biojätteen määrä maan keskiarvo pienempiä

Jättemäärän kehitys Euroopassa

Lähde: Eurostat

¹ Arvioitu.

² Italia, Kreikka, Itävalta, 2019 data.

³ Bulgaria, Irlanti, Islanti, Iso-Britannia, 2018 data.

Yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteet

- Vuoden 2021 kierrätysaste oli 37 %
- Kierrätysaste ollut parhaimmillaan 42 %
- Tavoitteet
 - 2025: 55 %
 - 2030: 60 %
 - 2035: 65 %

Pakkausten kierrätystavoitteet

	2025	2030
Kaikki pakkausjäte	65 %	70 %
Muovi	50 %	55 %
Puu	25 %	30 %
Rautametallit	70 %	80 %
Alumiini	50 %	60 %
Lasi	70 %	75 %
Paperi ja kartonki	75 %	85 %

- Haasteena muovi- ja puupakkausjäte
- Kokonaistavoite on jo saavutettu

Jätelain vaikutukset yrityksiin

- 1.7.2022 alkaen kiristyi:
 - biojäte: 10 kg/vko
 - kuitupakkausjäte: 5 kg/vko
 - muovipakkausjäte: 5 kg/vko
 - lasipakkausjäte: 2 kg/vko
 - metallipakkausjäte ja pienmetalli: 2 kg/vko
- Jätekirjanpidon ja raportoinnin vaatimukset laajenivat

Lähteet ja lisätietoa

Ympäristöministeriö: [listaus jätelaeista ja –asetuksista](#)

Tilastokeskus: [jätetilastot](#)

Keski-Suomen liitto: [Sekajätteen koostumus Keski-Suomessa](#)

Luonnonvarakeskus: [Ruokahävikkitiekartta](#)

Ympäristöministeriö: [Kiertotalous](#) (mm. edistämishjelma, sopimukset)

YM: [Kansallinen kemikaaliohjelma](#)

VN: [Korjausrakentamisen tiekartta](#)

Euroopan komissio: [Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma](#)

Energiavirasto: <https://ekosuunnittelu.info/>

<https://energiamerkinta.fi/>

Energiavirasto: <https://www.motiva.fi/>

EU komissio: [Kiertotalouspaketti 2022](#)